

Com és tradicional, la Universitat Catalana d'Estiu ret homenatge a Pompeu Fabra. L'ofrena davant la seva tomba tindrà lloc just després d'acabar l'acte de la tarda.

Cesc Valverde és Xicu. Alguns el recordaran per ser el bateria de Ginestà, però Xicu ja té una carrera musical pròpia amb les seves cançons. Aquesta nit ens n'oferirà una mostra a les 9 a la plaça.

«Quan jo tenia pocs anys el pare em duia a la barca i em deia: 'quan siguis gran, no et fiïs mai de la calma'»

DiaridePrada

www.uce.cat #ucestiu22

21
agost
2022

L'UCE debat present i futur del català a la Universitat i als jutjats

La llengua catalana a la judicatura i a la universitat

Es dos actes d'avui, el de les 12 i el de les 5 de la tarda tenen com a nexa comú la llengua catalana.

Regularment llegim notícies que diuen que hi ha hagut problemes en algunes facultats perquè alguns professors canvien d'idioma davant la presència d'un alumne que afirma que no entén el català.

El català també ha tingut problemes per penetrar al món de la judicatura, un dels més refractaris a l'ús de la llengua. Tot i algunes campanyes per potenciar-ne l'ús, la

presència del català a les resolucions judicials i als tràmits és àmpliament minoritària.

A les 12 del migdia l'acte *La llengua catalana a la Universitat* comptarà amb la presència de amb Jordi Matas (vicerector de relacions institucionals, comunicació i política lingüística de la Universitat de Barcelona), Imma Ribas (vicerectora de qualitat i política lingüística de la Universitat Politècnica de Catalunya) i Jordi de Bofarull (sotscoordinador del servei lingüístic i de publicacions de la Universitat Rovira i Virgili).

A les 5 de la tarda, la preocupació per la implantació i el futur del català passarà de l'àmbit universitari al de la judicatura, amb la taula rodona *Jutges, ensenyament i llengua*. En aquesta ocasió els ponents seran Antoni Llabrés (professor de dret penal de la Universitat de les Illes Balears, Mireia Plana (vicepresidenta de Plataforma per la Llengua), Josep Cruanyes (advocat) i Gabriel Bibiloni (professor de filologia catalana, Universitat de les Illes Balears), que exercirà de moderador.

Breus

Per primera vegada, tres àrees de l'UCE s'han posat d'acord per oferir una sessió conjuntament. Es tracta del curs Centenari de Joan Fuster coorganitzat per les àrees de Literatura, Història i Pensament. Joan Fuster (Sueca, 1922-1992), de qui enguany se celebra el centenari del naixement, va ser un dels intel·lectuals catalans de referència al segle XX.

Diuen...

Antoni Pladevall
@AntoniPladevall

Impressió fabriana. El cor em fa un bot quan passo per davant de la porta de la casa familiar a Prada de Conflent (Carrer dels marxants, 15) que el vespre del dia de Nadal de 1948 va engolir viu per darrera vegada el gegant de la lingüística catalana Pompeu Fabra.

Pau Vinyes i Roig
@pauvinyes

Missa a l'església de Sant Pere, Prada de Conflent, oficiada per mossèn Martí en català.

JM Virgili i Ortiga
@Virgili7

Dilluns, dia 22, a les 18 h (al cartell diu a les 22 h, però ho farem cap al tard a les 6) presentarem a l'UCE, a Prada de Conflent, els llibres de Koiné i del Cercle Vallcorba. Farem l'acte al tendal 3. Introduirà l'acte el professor Gabriel Bibiloni.

Activitats programades

DE LES 9 A LES 12 DEL MIGDIA

Dret (Aula 2 de l'Alberg)

Democràcia, minories i drets: visió multinivell (estat de la qüestió a Espanya, Europa i l'ONU). Els drets de les minories en el sistema de l'ONU (de 9 a 2/4 d'11) Els drets de les minories a Europa (de 2/4 d'11 a 12)

Literatura, Història i Pensament (Sala 2 del Lido)

Centenari de Joan Fuster (de 9 a 12)

Llengua (Tendal 2 de l'Alberg)

La lexicografia catalana. Ecologia del llenguatge (de 9 a 10) Els diccionaris catalans (de 10 a 11) El Diccionari català-valencià-balear (d'11 a 12)

Música (Sala 1 del Lido)

Música i guerra. Músiques, cobles i joglars a Catalunya Nord (de 9 a 12)

Història de l'Art (en línia)

«Tot art és política?». Politització de l'art: casos a la col·lecció del MNAC (de 9 a 2/4 d'11) Art, política i societat (de 2/4 d'11 a 12)

Cursos de Formació Cultural (Casal del Conflent)

Iniciació a la llengua. Llengua catalana. Nivell mitjà (de 9 a 2/4 d'11) Llengua catalana. Nivell superior (d'11 a 12)

A LES 12 DEL MIGDIA

Actes i commemoracions (cinema)

La llengua catalana a la universitat

DE LES 3 A LES 5 DEL CAPVESPRE

Seminari d'investigació – Universitat de les Illes Balears (Tendal 2 de l'Alberg)

«Situació sociolingüística a les Illes Balears. Anàlisi comparativa en els Països Catalans» (de 3 a 5)

Jornades

X JORNADA ALGUERESA (DE 3 A 5) (Tendal 3 de l'Alberg) — XIII JORNADES DE LA FUNDACIÓ JOSEP IRLA «RELLANÇAR LA NACIÓ: LLENGUA, INDÚSTRIA, SOBIRANIA» (A LES 4) (Sala 2 del Lido)

Cursos de Formació Cultural

Iniciació als Països Catalans «L'exili». Mallorca (de 3 a 4) (tendal 1 de l'Alberg) Introducció a la llengua occitana. La literatura occitana al Llemosí, de l'època dels trobadors al segle XXI (de 3 a 4) Introducció a l'occità: sociolingüística, dialectologia i aprenentatge pràctic (de 4 a 5) (sala petita de l'Alberg) Coneixement de Catalunya Nord «Catalunya Nord: identitat vella i sempre nova» Literatura i actualitat (de 3 a 4) (sala gran de l'Alberg)

Tallers

Muntanyisme (de 3 a 5) (Sense aula) — Cançons populars (de 3 a 5) (tendal 3 de l'Alberg) — Fotografia digital (de 3 a 5) (sala petita del Lido)

A LES 5 DEL CAPVESPRE

Actes i commemoracions (cinema)

Jutges, ensenyament i llengua

A LES 6 DEL CAPVESPRE

Fòrum Obert

Presentació del llibre *Llengua i República. El Manifest Koiné argumentat del Grup Koiné* tendal 1 de l'Alberg — Xirinacs abans de Xirinacs. Presentació del llibre *Des de dins de mi. Autobiografia (1932-1955)* (tendal 1 de l'Alberg) — Presentació del llibre i l'exposició *40 anys d'Arrels, 40 anys d'un país: Catalunya Nord* (tendal 3 de l'Alberg)

A DOS QUARTS DE 7 DEL CAPVESPRE

Actes i commemoracions

Ofrena a la tomba de Pompeu Fabra

A LES 9 DEL VESPRE

Espectacles (plaça de la Vila)

Xicu

Àrea d'Història (del 17 al 23 d'agost)

L'evolució d'una societat, o una nació, passa per fases d'estabilitat i d'altres de crisi en les que queda qüestionat l'ordre vigent.

En el curs ens hem proposat analitzar un aspecte aparentment paradoxal: l'aparició de nous corrents socials i polítics en les situacions d'inestabilitat. El primer objectiu d'aquests corrents és crear estructures que substitueixin les que es volen destruir en un procés immediat que expressa una mena de pànic al buit polític.

De tota manera, aquesta afirmació té moltes variables. En la primera part del curs, la dedicada a les edats medievals i modernes, s'estudien casos com la Guerra de la Unió a València de 1348, la Germania valenciana de 1520 i la Guerra de Successió. En aquesta època les institucions alternatives que es van crear pretenien basar-se en la restauració de la legalitat i la justícia suposadament vulnerades pel poder. Encara que no pretenien ser revolucionàries sinó conservadores acabarien creant un ordre nou.

Quan arribem al món contemporani les característiques no són les mateixes: en el segle XIX es va consolidar la idea de progrés com a motor de la història i, per tant, les institucions eren creades amb la intenció de superar les existents. Parlar de les juntes revolucionàries del segle XIX va en aquesta direcció i el Comitè de Milícies Antifeixistes del 1936. Però la complexitat del món contemporani ofereix exemples de com s'omplien els buits de poder: el cas de la Junta Superior per dirigir la resistència contra els francesos en la Guerra del Francès o, en un sentit contrari, l'Assemblea de Parlamentaris de 1977 per estructurar la resposta de les forces democràtiques al govern de Madrid.

Catalunya ha estat un país castigat pels exilis; es va haver de mantenir la Generalitat per salvaguardar la legitimitat republicana durant el franquisme. El curs no té cap intenció de fer presentisme, però sí d'oferir motius de reflexió i eines d'anàlisi per les propostes del present i el futur.

Àngel Casas

Coordinador de l'àrea d'Història

Les fotos del dia

El Canigó, testimoni d'excepció de la presència de l'antic primer ministre escocès Alex Salmond a la Universitat Catalana d'Estiu. La seva conferència El dret a la independència va aconseguir captar l'atenció d'alumnes i professors. El mateix dia, la secretària general adjunta i portaveu d'ERC va participar al curs de Ciència Política i va intervenir a la XIII jornada de la Fundació Josep Irla amb la conferència Enfortir l'independentisme.

Acolorint la història

L'original d'aquesta fotografia era en blanc i negre. *Diari de Prada* n'ha recuperat el color.

El rector de l'UCE 1991 Enric Casassas saluda al bisbe de Solsona Antoni Deig al campus del Liceu

Torna la Jornada Algueresa

La presència de la delegació de professors, alumnes i conferenciants de l'Alguer és una bona notícia per a l'UCE. Després d'uns anys de restriccions pandèmiques, l'Obra Cultural de l'Alguer torna a Prada per celebrar la X jornada algueresa. El síndic de la població, Mario Conoci, és l'encarregat d'obrir-la. La seva salutació, però, serà telemàtica. També de manera no presencial, Carles Sechi parlarà dels 40 anys de l'Escola d'Alguerès Pasqual Scanu. Entre les intervencions que sí que seran presencials, hi haurà la presentació del periòdic *Al Portal*, *veus de l'Alguer* a càrrec d'Irene Coghene i *Celebració d'una victòria: Sant Joan de la Porta Llatina. Festes i imatgeria compartida entre l'Alguer i los Països Catalans al segle XVII* a càrrec de Mauro Mulas.

Ha mort Josep Espar Tíó

Ha estat un dels emprenedors més actius en favor de la cultura catalana. Nascut a Barcelona el 1927, va participar en diferents actes en contra del franquisme (Cas Galinsoga, Fets del Palau...) i va impulsar multitud d'iniciatives culturals: Edigsa, Congrés de Cultura Catalana, diari *Avui*, *Cavall Fort*, Associació Conèixer Catalunya...

També va ser un dels fundadors de Convergència Democràtica de Catalunya. La seva tasca cívica ha estat reconeguda amb diverses distincions: el 1984 li va ser concedida la Creu de Sant Jordi, el 2001, la Medalla d'Honor de Barcelona i, el 2020, la Universitat Catalana d'Estiu li va concedir el premi Canigó.

Josep Espar Tíó amb el premi Canigó a l'UCE

Dones
nord-catalanesElisabeth
Eidenbenz

Tot i que va néixer i morir al seu país, Suïssa, Elisabeth Eidenbenz és coneguda internacionalment per la feina que va fer a Elna. I és que Eidenbenz va ser la responsable de la Maternitat d'Elna, una institució humanitària dedicada a donar atenció a les dones embarassades internades als camps de concentració propers: Argelers, Sant Cebrià de Rosselló i Ribesaltes. La Maternitat d'Elna va acollir un miler de dones amb els seus fills i hi van néixer 597 nens, entre els quals s'hi comptaven prop de 200 jueus, fills de dones que fugien del nazisme. La majoria, però, eren fills de refugiades que escapaven de la guerra i de la nova Espanya de Franco. Tots ells, dones i nens, van salvar la vida gràcies a Elisabeth Eidenbenz.

El complex va deixar de funcionar el 1944, després de l'ocupació nazi de l'estat francès i l'edifici va quedar abandonat fins els anys 90. Actualment és un espai de memòria que difon la història que s'hi va viure. Elisabeth Eidenbenz va rebre la Creu de Sant Jordi el 2006 i va morir, a 97 anys, el 2011.

Elisabeth Eidenbenz

L'entrevista

«Encara vivim de la política cultural de la Mancomunitat»

Mireia Freixa és catedràtica d'Història de l'Art, Universitat de Barcelona. És a Prada per impartir la lliçó *Les segones ciutats dins de la política cultural de la Mancomunitat*, en el marc del curs *Tot art és política?*, de l'àrea d'Història de l'Art.

Què entenem per 'segones ciutats'? Això de segona ciutat és un terme que utilitza Eugeni d'Ors i són les ciutats que no són metropolitanes. Aquesta sessió està dintre d'un curs que es diu *Tot art és política?*. La idea és demostrar que l'art no és una cosa innòcua sinó que té una profundíssima càrrega política. En el cas de Catalunya, la Mancomunitat va utilitzar l'art i la cultura com a eina política. Per què les segones ciutats? Perquè a l'època de la Mancomunitat i gràcies a l'esperit del noucentisme, la cultura s'expandeix arreu de Catalunya i ciutats com Terrassa, Sabadell, Sitges, Girona i Manresa, per exemple, agafen molt protagonisme.

Per què té èxit el model cultural de la Mancomunitat?

Era un model polític, cultural i social. Moltes de les coses que es van aprofitar a l'època republicana les havia impulsades la Mancomunitat. I encara en vivim, per exemple amb la xarxa de biblioteques. Va ser un projecte molt complet. El model consistia en portar tota la cultura a tot el territori.

I a tota la gent?

Sí, també. Es van fer ateneus populars, per

exemple. El que passa és que algunes persones no van arribar on es volia. Però era un programa ampli tant des del punt de vista social com territorial.

Era un model propi?

Puig i Cadafalch, que és qui va implementar-lo, va agafar exemples d'arreu, fins i tot de la Rússia soviètica. Estava al cas de tot i van importar models de diferents llocs. Una referència important va ser Irlanda.

I aquestes polítiques van sobreviure a la Mancomunitat.

Sí, per exemple la política de biblioteques i de museus de la Generalitat republicana es va fer seguint el model de la Mancomunitat. Durant el franquisme, les diputacions van mantenir moltes d'aquestes infraestructures.

Encara avui?

En alguns aspectes encara vivim de la política cultural de la Mancomunitat. Els anys 80 i 90 es va solidificar i se li va donar una dimensió molt més moderna. Lamentablement, penso que l'any 2017 va ser un punt d'inflexió molt dramàtic que ha marcat un abans i un després. No sé si l'esperit optimista de la Mancomunitat es manté...